

No. W12.25.00085/III

's-Gravenhage, 11 juni 2025

Bij Kabinetsmissive van 16 april 2025, no.2025000862, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet tot wijziging van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten en de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, in verband met de afschaffing van de tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten en het verlagen van het verplicht eigen risico in de zorg (Wet afschaffen tegemoetkoming arbeidsongeschikten), met memorie van toelichting.

Het wetsvoorstel voorziet in de afschaffing van een tegemoetkoming die arbeidsongeschikten ontvangen die recht hebben op een WAO-, WAZ-, WIA- of Wajonguitkering. Volgens de regering is de tegemoetkoming beperkt doeltreffend en doelmatig. Ook wordt met de voorgestelde afschaffing een ongelijkheid weggenomen tussen arbeidsongeschikten en andere chronisch zieken en gehandicapten.¹

De regering wil een “eenvoudigere en bredere ondersteuning” regelen voor mensen met een chronische ziekte of handicap.² Samen met het eveneens bij de Afdeling voor advies aanhangig gemaakte wetsvoorstel om het verplicht eigen risico in de zorg per 2027 te verlagen naar € 165, moet dit wetsvoorstel de financiële toegankelijkheid van de zorg verbeteren voor mensen met een hogere zorgbehoefte. Volgens de toelichting compenseert de verlaging van het verplicht eigen risico in de zorg voor een deel de inkomensachteruitgang als gevolg van dit voorstel.³

De Afdeling advisering van de Raad van State merkt op dat de afschaffing van de tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten met een WAO-, WAZ-, WIA- of Wajonguitkering niet volledig wordt gecompenseerd door de voorgenomen verlaging van het verplicht eigen risico in de zorg naar € 165.⁴ Zoals blijkt uit de toelichting is het gezamenlijke effect van beide maatregelen dat arbeidsongeschikten die nu de tegemoetkoming ontvangen, er in hun inkomen circa € 120 per jaar op achteruit gaan.⁵

Ondanks de voorgenomen verlaging van het verplicht eigen risico leidt de afschaffing van de tegemoetkoming tot een achteruitgang in het inkomen van arbeidsongeschikten met een uitkering ten opzichte van mensen met een vergelijkbare gezondheidssituatie die de tegemoetkoming nu niet ontvangen.

¹ Memorie van toelichting, paragraaf 1.3, 2.2.

² Memorie van toelichting, paragraaf 2.1.

³ Memorie van toelichting, paragraaf 3, 4.

⁴ Zie ook het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State van 11 juni 2025 over het voorstel van wet houdende wijziging van de Zorgverzekeringswet teneinde het verplicht eigen risico voor de zorgverzekering per 2027 te verlagen naar € 165 (W13.25.00075/III), onder 3.

⁵ Hierbij is overigens uitgegaan van personen die het verplicht eigen risico geheel betalen en een zorgtoeslag ontvangen. De inkomensachteruitgang is groter als het eigen risico niet geheel wordt betaald.

AAN DE KONING

Ook merkt de Afdeling op dat bijvoorbeeld in het buitenland woonachtige arbeidsongeschikten die nu de tegemoetkoming ontvangen maar geen Nederlandse zorgverzekering hebben, geen baat hebben van de verlaging van het eigen risico. In de toelichting wordt dit niet onderkend.

Het voorgaande roept de vraag op in hoeverre dit voorstel, samen met het voorstel om het verplicht eigen risico in de zorg te verlagen, zal leiden tot een verbetering van de financiële toegankelijkheid van de zorg voor arbeidsongeschikten met een uitkering, die meestal een hogere zorgbehoefte zullen hebben. Mogelijk zal deze groep, anders dan bedoeld, door de resulterende inkomensachteruitgang als gevolg van de afschaffing van de tegemoetkoming eerder om financiële redenen afzien van zorg dan nu het geval is. De toelichting gaat hier niet op in.

De Afdeling adviseert in de toelichting nader in te gaan op de financiële gevolgen van de afschaffing van de tegemoetkoming en de effecten daarvan op de financiële toegankelijkheid van de zorg voor arbeidsongeschikten met een WAO-, WAZ-, WIA- en Wajonguitkering, en zo nodig het wetsvoorstel aan te passen.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt ingediend.

De vice-president van de Raad van State,